

Козьміна Н.А., Гурєва Л.В.

Національний технічний університет України «КПІ»

Розвиток навичок аудіювання на заняттях іноземної мови.

Практично всі викладачі іноземних мов прекрасно усвідомлюють, що навички аудіювання (розуміння та сприйняття мовлення) є найменш розвинутими з усіх навичок чотирьох видів мовленнєвої діяльності. На нашу думку, об'єктивними причинами такого становища є те, що історично цьому аспекту приділялась недостатня увага і, як результат, не було достатнього навчально-методичного та технологічного забезпечення. Серед суб'єктивних причин вчені відмічають той факт, що аудіювання вимагає вкрай напруженої психічної діяльності учнів, це викликає швидке стомлення і відключає увагу слухача [2].

Однією з головних цілей навчання серед інших є розвиток процесу сприйняття, осмислення та розуміння мови мовця, бо саме на умінні почути і зрозуміти будується вміння говорити іноземною мовою. З самого початку вивчення іноземної мови, безперечно, необхідно включити вправи, спрямовані на формування механізмів аудіювання. Тільки регулярне виконання таких вправ допоможе подолати психологічний бар'єр, та справитись з труднощами сприйняття змісту іншомовного тексту. На кожному занятті має відводитись час для аудіювання. Викладач підбирає спеціальні тексти для аудіювання. З кожним заняттям по мірі того як опрацьовується новий матеріал, як лексичний, так і граматичний, тексти на аудіювання поступово стають більш складними. Викладачем підбираються або розробляються вправи, які розвивають та удосконалюють сформовані раніше навички та вміння даного виду мовленнєвої діяльності. Методисти вважають, що загальний обсяг лексичних одиниць для аудіювання має приблизно складати 3500 лексичних одиниць. Аудіювання

включає тексти з повним розумінням, з розумінням тільки основної інформації та аудіювання з розумінням специфічної інформації [3].

При підборі текстів для аудіювання та організації самого процесу слід дотримуватись деяких загальновідомих рекомендацій. Мова, бажано, має бути автентичною, темп – природним, час, відведений на тест без зорової опори – три хвилини, із зоровою опорою – максимум п'ять хвилин. Інформація не має бути надлишковою. Також ключова інформація має бути представлена лексикою, яка добре відома учням. Якщо текст складний для сприйняття, необхідно приділити достатньо уваги вправам, які підготують студентів до аудіювання [1].

Різні види аудіювання ставлять різну мету. Найпростіший вид спрямований на сприйняття та розуміння окремих звуків. Як правило, вправи включають артикуляцію, промовляння за диктором слів, словосполучень, фраз, віршів, прислів'їв.

Інший вид, аудіювання основного змісту, спрямований на розуміння ключової інформації, ігноруючи деталі. Після прослуховування тексту, який зазвичай містить досить велику кількість незнайомих слів, студенти виділяють найголовнішу інформацію. Ціла низка вправ, розроблена викладачем так, щоб перевірити як студенти розпізнали, виділили та закріпили в пам'яті найбільш важливі факти та ідеї, визначили основну думку тексту і відокремили важливу інформацію від другорядної. Перед студентом ставиться задача навчитись виділяти суттєву інформацію та вміти опускати другорядну [3].

Аудіювання з вибіркоким розумінням спрямоване на виділення тільки певної інформації, яка вказана в завданні. Інший вид аудіювання є аудіювання з метою виділення в мовленнєвому потоці певної специфічної інформації. Вчитель підбирає вправи, які перевіряють розуміння конкретної специфічної інформації, такої як певні числа та дати, імена, географічні назви, деталі, аргументи, приклади.

Найбільш складним видом є аудіювання, метою якого є повне і детальне розуміння тексту. Тут важливими є і основний зміст, і деталі. Це завдання включає вправи на перевірку точного розуміння тексту, його окремих деталей,

запам'ятовування і осмислення основних і другорядних фактів. Для цього виду аудіювання треба підбирати прості тексти, що базуються на добре знайомому та відпрацьованому лексичному та граматичному матеріалі. В результаті виконання таких підготовчих вправ студент зможе відтворити початковий текст у вигляді усного короткого стислого чи розгорнутого детального переказу або письмового викладу.

Вправи можна поділити на декілька видів. Кожен виконує свою функцію. Важко переоцінити значення підготовчих вправ. Вони виконуються перед початком прослуховування, налаштовують учнів на сприйняття тексту на рівні фактів або ідей, загалом, або детально, знімають лексичні та граматичні труднощі, труднощі, що по'язані із специфічною інформацією, мотивують, а також знімають психологічний бар'єр. Завдання такого перед-текстового етапу виконують наступні функції: вводять у ситуацію, активізують фонові знання, створюють контекст, що полегшує розуміння.

Текстовий етап передбачає виконання вправ під час прослуховування. Наприклад, студентам може бути запропоновано закреслити чи записати цифри, які вони почули в тексті, тощо [1].

Після аудіювання виконуються вправи, направлені на перевірку прослуханого. Після-текстовий етап включає вправи на розуміння прослуханої інформації, на її творчу переробку, на використання даної інформації в процесі спілкування.

Література:

1. Обучение аудированию: учебное пособие / Под ред. Е.И. Пассова, Е.С. Кузнецовой. – Воронеж: НОУ «Интерлингва», 2002.
2. Пассов Е. И. Программа — концепция коммуникативного иноязычного образования. — М.: Просвещение, 2000. — 172 с.
3. Аудирование на основе коммуникативного подхода и его место в развивающем обучении (Автор: Корнеева И.) [the Internet resource] <http://www.referats.net/pages/referats/rkr/Detailed/44444.html>

